

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Juhászné dr. Müllner Marianna ügyvéd (**felperesi jogi képviselő címe**) által képviselt **felperes neve (felperes címe)** felperes által, a dr. Kovács Tibor jogtanácsos által képviselt **alperes neve (alperes címe)** alperes ellen jogalap nélküli gazdagodás visszafizetése iránt indított perben a Fővárosi Bíróság 2007. április 3. napján kelt 22.G. 41.285/2006/5. számú ítélete ellen az alperes részéről 6. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán, a 2007. október 4. napján megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta az alábbi

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy külön felhívásra fizessen meg az állam részére 503.100 (ötszázháromezer-egyszáz forint) Ft feljegyzett másodfokú eljárási illetéket.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 251.000 (kettőszázötvenegyezer forint) Ft másodfokú perköltséget.

Alperes a saját költségeit maga viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás:

Az elsőfokú bíróság kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 8.385.700 Ft-ot és ezen összeg után 2005. december 6. napjától járó, a késedelemmel érintett fél évet megelőző utolsó naptári napon érvényes jegybanki alapkamat + 7% mértékű késedelmi kamatot, továbbá 503.147 Ft perköltséget.

Kötelezte az alperest, fizessen meg az államnak külön felhívásra 503.100 Ft illetéket.

Határozatát azzal indokolta, hogy a ... Megyei Bíróság 2005. augusztus 5-én jogerőre emelkedett végzésével állapította meg az adós felperes fizetéseképtelenségét és rendelte el felszámolását. A felszámolás elrendeléséről szóló végzés 2005. december 29-én került közzétételre a Céglőnyben.

2005. december 5. napján a felszámolás alatt álló felperesi társaság ügyvezetője felperes - alperes által vezetett - bankszámlájára 8.385.700 Ft-ot fizetett be. Az alperes ezt követően a teljes összeg erejéig megterhelte felperes bankszámláját a korábban nyújtott folyószámla hitel törlesztése címén. A felszámoló két ízben felszólította az alperest, hogy a jogosulatlanul leemelt összeget utalja vissza, azonban az alperes ezt nem teljesítette. Az alperes a felszámolásban hitelezői igényt nem jelentett be.

A felperes keresetében kérte, hogy kötelezze a bíróság az alperest a jogtalanul leemelt 8.385.000 Ft és járulécai visszafizetésére. Álláspontja szerint a befizetett összeg a felszámolási vagyon részévé vált, amellyel kizárólag a felszámoló rendelkezhet. A felperes hivatkozott arra is, hogy a felszámolás kezdő időpontja olyan objektív időpont, amely független attól, hogy az érdekeltek arról mikor szereznek tudomást. Kifejtette, hogy az alperes jogellenes eljárásával a többi hitelező hátrányára a csődtörvényben rögzített kielégítési sorrendet megkerülve jutott követeléséhez.

Az alperes érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Kifejtette, hogy a 232/2001. (XII. 10.) Kormány rendelet (R) értelmében hitelintézet a felszámolási eljárás elrendeléséről történő tudomásszerzésig gyakorolhatja beszámítási jogát, így a felszámolásról nem tudva - mivel a felszámolás megindulása még közzétételre nem került - jogszerűen terhelte meg esedékes követelésével a felperes bankszámláját.

Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a Cstv. 4.§ értelmében a felszámolási eljárás körébe tartozik a gazdálkodó szervezet minden olyan vagyona, amelyet az eljárás tartalma alatt szerez. A 38.§ (3) bekezdése értelmében pedig a gazdálkodó szervezet ellen a felszámolás körébe tartozó vagyonnal kapcsolatos pénzkövetelést csak a felszámolási eljárás keretében lehet érvényesíteni. A felszámolás kezdő időpontjától a társaság vagyonával kapcsolatos jognyilatkozatot csak a felszámoló tehet a 34.§ (2) bekezdés szerint.

A pénzforgalomról, pénzforgalmi szolgáltatásról és az elektronikus fizetési eszközről szóló 232/2001. (XII. 10.) Kormány rendelet hatályáról az 1.§-a rendelkezik. Ennek értelmében a rendelet csupán a pénzforgalmi szolgáltatásokkal kapcsolatosan alkalmazható, ezért az alperesnek nem volt jogosultsága a felszámolás alatt álló felperes bankszámláját a folyószámlahitelből eredő követelés jogcímén megterhelni függetlenül attól, hogy a megterhelés időpontjában tudomással bírt-e a felszámolási eljárásról.

Az ítélet ellen az alperes élt fellebbezéssel és kérte az elsőfokú határozat megváltoztatását, a kereset elutasítását. Előadta, hogy jogszerűen, a jogszabályok figyelembe vételével terhelte meg esedékes követelésével a felperes bankszámláját. A hitelintézet-alperes beszámítási joga nem csupán a pénzforgalmi szolgáltatások, hanem általában a pénzügyi szolgáltatási tevékenység körében keletkezett esetleges következtetések vonatkozásában áll fenn. Megismételte az elsőfokú eljárás során előadottakat, mely szerint a jogalkotó akarata töretlen a tekintetben, hogy a bankok, mint speciális gazdálkodó szervezetek részére speciálisabb eljárást biztosít a beszámítási jog gyakorlása terén. A pénzforgalomról és bankhitelről szóló 39/1984. (XI. 5.) Mt. rendelet 7.§ (2) bekezdése értelmében a hitelintézet beszámítási jogát a felszámolási eljárás elrendeléséről történő tudomásszerzésig gyakorolhatja.

Kifejtette, hogy a 227/2006. (XI. 20.) Kormány rendelet 2007. március 1-jén lépett hatályba és e rendelet 6.§ (5) bekezdése is úgy rendelkezik, hogy a hitelintézet a felszámolást elrendelő végzés közzétételét követő napig érvényesítheti követelését. Hangsúlyozta, hogy a bírói gyakorlat egységesen elismeri, hogy a számlavezető hitelintézetnek a jogalkotó kivételes pénzleemelési jogot biztosít és ez a felszámolási eljárás megindítása iránti kérelem benyújtásáról történő tudomásszerzésig illeti meg a hitelintézeteket (BH.1994.47, BH.1995.665, EBH.1999.33). Az EBH.2003.961 számú eseti döntés álláspontja szerint nem a kivételezett hitelintézetekre, hanem csupán a „normál” gazdálkodó szervekre vonatkozik.

Előadta, hogy a Cstv. 28.§ f) pontja is azt tartalmazza, hogy a felszámolás elrendelésének közzététele az az időpont, amely releváns a hitelezői igények bejelentése szempontjából, illetve elmulasztása jogvesztő.

Hivatkozott arra is, amennyiben a bíróság nem osztaná jogi álláspontját, az elsőfokú bíróság döntése a kamatfizetés vonatkozásában sem fogadható el, mert a késedelmi kamatfizetés kezdő időpontja álláspontja szerint csak az az időpont lehet, amikor a felszámoló visszafizetésre felszólította az alperest, vagyis 2006. április 12. napja.

A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú határozat helybenhagyását kérte. Hangoztatta, hogy a felszámolás kezdő időpontját követően leemelt összeg a felszámolási vagyron részét képezte, mely felett már csak a felszámoló jogosult rendelkezni és az alperes a követelését kizárólag a felszámolási eljárás keretében a csődtörvény rendelkezéseit figyelembe véve, azokat betartva a törvényben meghatározott kielégítési sorrend szerint érvényesíthette volna, juthatott volna követeléséhez.

A Fővárosi Ítéltábla felperes cégközleményeiből megállapította, hogy felperes felszámolási eljárása 2005. május 13. napján indult.

A fellebbezés alaptalan. A fellebbező jogorvoslati kérelmében nem hozott fel olyan új tényt vagy bizonyítékot, amely alkalmas lenne a helytálló elsőfokú ítélet megváltoztatására.

Figyelemmel a fellebbezésben foglaltakra a Fővárosi Ítéltábla az alábbiakat emeli ki.

A felszámolási eljárás megindulásának időpontjára tekintettel a felperes felszámolására a csődeljárásról, a felszámolási eljárásról és a végelszámolásról szóló, lényegesen az 1993. évi LXXXI. törvénnyel, az 1997. évi XXVII. törvénnyel, valamint a 2000. évi CXXXVII. törvénnyel módosított 1991. évi IL. törvény (Cstv.) rendelkezéseit kell alkalmazni. E törvény 28.§ (2) bekezdés e) pontja a felszámolás kezdő időpontját az azt elrendelő végzés jogerőre emelkedésének napjában állapítja meg. A felszámolás kezdő időpontja az azt elrendelő bírósági végzés jogerőre emelkedéséhez igazodó objektív határidő, amely független attól, hogy az érdekeltek mely időpontban szereznek arról tudomást.

A felszámolás kezdő időpontjában a felperesnek az alperesnél vezetett bankszámláján található pénzüsszeget, illetve az ezt követően a bankszámlára került pénzüsszeget a felszámolási vagyonba tartozó pénznek kell tekinteni [4.§ (1) bekezdés], amelyre vonatkozó nyilatkozatot csak a felszámoló tehet [34.§. (2) bekezdés]. Az adós hitelezője pedig a felperesnek a felszámolás körébe tartozó vagyonából az 57.§ (1) bekezdésében meghatározott sorrend figyelembevételével tarthat igényt jogos követelése kielégítésére.

Alacsonyabb szintű jogszabály nem rendelkezhet magasabb szintű jogszabállyal ellentétesen. Ha jogszabályi összeütközés következik be, a jogszabályi hierarchiát figyelembe véve, a magasabb szintű jogszabály rendelkezéseit kell alkalmazni. Ezért a csődtörvény fenti rendelkezéseinek ellentmondó Mt. rendelet és Kormány rendelet alperes által felhívott szabályai nem alkalmazhatók. Megjegyzi az ítéltábla, hogy a 39/1984. (XI. 5.) Mt. rendelet azért sem lenne alkalmazható, mert a perbeni időpontban már nem volt hatályban, a 227/2006. (XI. 20.) Kormány rendelet alkalmazását pedig az zárná ki, hogy a perbeni időpontban még nem volt hatályban.

A perben az nem bír jelentőséggel, hogy az alperes milyen jogcímen járó követelést emelt le a felperes számlájáról. Jogi jelentősége csupán annak van, hogy az alperes a felszámolás kezdő időpontja után terhelte meg a felperes bankszámláját. 2005. augusztus 5. napján illetve ezt követően az alperes fent hivatkozottak szerint már nem volt jogosult követelését leemelni a felperes számlájáról.

A Cstv. 28.§ (2) bekezdés f) pontja csupán a hitelezői igények bejelentésének időpontját szabályozza, ezért tévesen hivatkozott az alperes a felszámolás elrendelésének közzététele időpontjára akként, hogy ezen időpontig jogosult követelését kielégíteni a felperes számlájáról.

Tévesen állította az alperes azt is, hogy a jogalkotó kivételes pénzleemelési jogot biztosít a számlavezető hitelintézetnek, és ez mindaddig megilleti a hitelintézetet, amíg a felszámolás megindulásáról tudomást nem szerez. Ezzel kapcsolatosan

eseti döntésekre hivatkozott, azonban a felhívott jogesetek nem támasztják alá az álláspontját. A Legfelsőbb Bíróság EBH 1999.33 és a BH 1995.665 számú döntései nem felszámolás, hanem csődeljárás megindulásával kapcsolatosan rendelkeznek a számlavezető pénzügyintézetekről.

A BH 1994.47 számú eseti döntésben kifejtettek szerint, a pénzügyintézetet megillető kivételes pénzügykezelési jog csupán azt jelenti, hogy a pénzügyintézet a számlatulajdonos rendelkezése nélkül is megterhelheti az adós nála vezetett számláját a pénzügyintézeti tevékenység körében keletkezett esedékes követelésével.

Az EBH 2003.961 számú döntésben kifejtettek, miszerint a felszámolás kezdő időpontja után a felszámoláson kívül a jogszerű követelések jóhiszemű kiegyenlítésére nincs lehetőség, éppen a felperesi álláspontot erősíti meg, és nem tartalmaz olyan kitételt, hogy azok csupán a „normális” gazdálkodó szervezetekre, hitelezőkre vonatkoznak, ebből következően a hitelintézetekre is.

A csődtörvény nem tartalmaz olyan rendelkezéseket, amelyek a hitelintézetek számára kivételes pénzügykezelési jogot biztosítanának a felszámolás kezdő időpontját követően, ezért az alperesi védekezés nem fogadható el.

A Ptk. 301.§ (1) bekezdése akként rendelkezik, hogy pénztartozás esetén a kötelezett a késedelembe esés időpontjától kezdve köteles kamatot fizetni. A késedelmi kamat a késedelmes teljesítés objektív következménye, fizetésének kötelezettsége független attól, hogy a jogosult felhívta-e, ha igen, mikor a kötelezettet fizetésre. Így nem fogadható el az az alperesi álláspont sem, hogy kamatfizetési kötelezettsége a felszámoló felszólító levelének keltétől kezdődik.

Mindezek alapján a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság helytálló döntését a Pp. 253.§ (2) bekezdése alapján az indokolás fenti kiegészítésével, illetve módosításával helybenhagyta.

A Pp. 77., 78.§ (1) bekezdése alapján kötelezte a Fővárosi Ítéltábla az alperest saját költsége viselésére és a felperes másodfokú eljárásban felmerült költségei megfizetésére, melynek mértékét - ami tartalmazza az áfát is - a 32/2003. (VIII. 22) IM rendelet 3.§ (2)-(5) bekezdése alapján mérlegeléssel állapította meg.

Az illetékről szóló többször módosított 1990. évi XCIII. törvény 62.§ (1) bekezdés i) pontjában foglaltak szerint a fellebbező alperest illetékfeljegyzési jog illette meg, ezért a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdésében foglaltak alkalmazásával kötelezte az alperest a feljegyzett illeték állam részére történő megfizetésére.

Budapest, 2007. október 4.

Botka Lászlóné dr. s.k.
a tanács elnöke

dr. Csányi Terézia Katalin s.k.
s.k.

előadó bíró

Ráczné dr. Góhér Angyalka

bíró

A kiadmány hiteléül: